ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.5.2015 г.
COM(2015) 276 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Швеция за 2015 г.

и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за 2015 г.

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Швеция за 2015 г.

и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за 2015 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики[1], и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси[2], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия[3],

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент[4],

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за растеж и работни места — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики. Стратегията е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.

(2) На 13 юли 2010 г. въз основа на предложенията на Комисията Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие

---

1 ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
2 ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
3 COM(2015) 276.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

решение относно насоки за политиките на държавите членки по заетостта. Заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“, с които държавите членки бяха приканени да се съобразят при провеждането на националната си икономическа политика и политика за заетост.

(3) На 8 юли 2014 г. Съветът прие препоръка относно националната програма за реформи на Швеция за 2014 г. и даде становището си относно актуализираната програма за конвергенция на Швеция за 2014 г.

(4) На 28 ноември 2014 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа[5], с което постави началото на европейския семестър за 2015 г. за координация на икономическите политики. На същия ден въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение[6], в който беше посочено, че Швеция е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(5) На 18 декември 2014 г. Европейският съвет одобри приоритетите за стимулиране на инвестициите, ускоряване на структурните реформи и продължаване на фискалната консолидация, благоприятстваща растежа.

(6) На 26 февруари 2015 г. Комисията публикува своя доклад от 2015 г. за Швеция[7]. В доклада се оценява напредъка на Швеция в изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки, приети на 8 юли 2014 г. Докладът за страната включва и резултатите от задълбочения преглед, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Швеция са налице макроикономически дисбаланси, които налагат политически действия и мониторинг. По-специално дългът на домакинствата остава много висок и продължава да се увеличава в резултат на растящите цени на жилищата, все така ниските лихвени проценти, силните данъчни стимули и ограниченото предлагане на жилища. Макроикономическите промени, свързани с частния дълг, продължават да привличат внимание.

(7) На 23 април 2015 г. Швеция представи своята национална програма за реформи за 2015 г., а на 24 април 2015 г. — своята програма за конвергенция за 2015 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

(8) Спрямо Швеция понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2015 г. правителството планира номиналният дефицит постепенно да се повиши до 1,4 % от БВП през 2015 г. и да достигне равновесие през 2018 г. и средносрочната бюджетна цел (структурен дефицит от 1 % от БВП) да продължи да се спазва през целия период на програмата. Очаква се съотношението на държавния дълг към БВП да се увеличи през 2015 г. до 44,2 % и да спадне постепенно до около 40,0 % от БВП през 2018 г. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата е реалистичен. Въпреки това ще трябва да се формулират мерки за подпомагане на планираните цели за равнището на дефицита от 2016 г. нататък. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2015 г.

---

5 COM(2014) 902.

6 COM(2014) 904.

7 SWD(2015) 46 final.

структурното салдо се очаква да достигне средносрочната цел от -1 % през 2015 г. и да се подобри до -0,9 % от БВП през 2016 г. Въз основа на своята оценка на програмата за конвергенция и вземайки предвид прогнозата на Комисията от пролетта на 2015 г., Съветът е на мнение, че Швеция се очаква да спази разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.

(9) За разлика от много други държави членки цените на жилищата в Швеция не претърпяха големи корекции и продължиха да растат от средата на 2013 г. насам. Задълбоченият преглед, извършен от Комисията, сочи, че цените на жилищата в Швеция изглежда са над базовите си стойности. Това се дължи отчасти на благоприятните базови условия, като по-висок разполагаем доход, ниски лихвени проценти и силни демографски тенденции. Въпреки това в доклада за страната бяха установени фактори за повишаване на цените както от страната на търсенето на жилища, така и от страната на предлагането. От страната на търсенето кредитните стимули са особено благоприятни. В допълнение данъчната система в Швеция, която осигурява едни от най-силните данъчни стимули в Съюза за собствениците на жилища, има тенденция да подклажда ръста на цените. От своя страна това е довело до увеличаване на дълга на домакинствата в Швеция, който е висок и расте по-бързо отколкото в останалата част на ЕС. Въпреки че общите активи на домакинствата са по-големи и разполагаемите приходи са нараснали през последните години, секторът на домакинствата е по-уязвим отколкото преди и високата задлъжнялост представлява риск за макроикономическата стабилност. Последиците от благоприятстващото задлъжнялостта лично подоходно облагане трябва да бъдат преодолени чрез постепенно намаляване на данъчните отчисления за лихвите по ипотеките или чрез увеличаване на постоянните данъци върху недвижимата собственост. В допълнение са необходими усилия за засилване на бавното погасяване на ипотеките с оглед намаляване на ръста на задлъжнялост на домакинствата.

(10) От страната на предлагането структурната неефективност води до недостиг на жилища и допринася за увеличаването на цените. Тези ограничения намаляват трудовата мобилност и създават социални предизвикателства за уязвимите групи. Предлагането е ограничено поради неефективното използване на наличния жилищен фонд, както и от структурен недостиг на инвестиции в нови сгради. По-специално трябва да се засилят стимулите за общините да насърчават активно инвестициите в строителството и да посрещнат нуждите от жилища за уязвимите групи. Конкуренцията в сектора на строителството трябва да бъде окуражена и затова следва да се осигурят напълно прозрачни процедури за обществени поръчки. Планирането и процедурите за обжалване са бавни и трябва да се рационализират. Липсата на гъвкавост на пазара на жилища под наем, който изглежда не изпълнява своята роля в облекчаването на натиска върху цените на жилищата, нито отговаря на нуждите на мобилността, се дължи главно на високото равнище на контрол на наемите. Това трябва да се преодолее чрез постепенна реформа на системата за определяне на наемите. Тя трябва да позволява по-големи разлики в равнищата на наемите — което може да доведе до по-ефективно използване на наличния жилищен фонд — и по-голяма свобода при договорите между частни наематели и собственици.

(11) Правителството предприема мерки за подобряване на резултатите в училище след значителното влошаване през последното десетилетие, което допринася за относително високата безработица сред младите хора. Правителството също предприема мерки за улесняване на прехода от образованието към трудовия

пазар и за подобряване на интегрирането на пазара на нискообразовани млади хора и хора с мигрантски произход. Напредъкът в тази област трябва да бъде наблюдаван.

(12) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Швеция и го публикува в доклада за страната за 2015 г. Тя също оцени програмата за конвергенция и националната програма за реформи, както и последващите действия по препоръките, отправени към Швеция през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Швеция, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките в рамките на европейския семестър са изразени в препоръка 1 по-долу.

(13) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция на Швеция и е на мнение[8], че Швеция спазва Пакта за стабилност и растеж.

(14) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и конвергентната програма. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Швеция да предприеме следните действия през периода 2015—2016 г.:

1. Да се справи с увеличението на дълга на домакинствата, като коригира данъчните стимули, по-специално чрез постепенно намаляване на данъчните отчисления за лихвите по ипотеките или чрез увеличаване на постоянните данъци върху недвижимата собственост, както и чрез ускоряване на темпа на погасяване на ипотечните кредити. Да облекчи структурния недостиг на жилищното предлагане, да насърчи конкуренцията в строителния сектор, да рационализира планирането и процедурите за обжалване в строителството и да реформира системата за определяне на наемите, за да позволи по-пазарно ориентирани нива на наемите.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател

[8] Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.